

צג:

עין משפט
גר מצוה

א א מ"י פ"ב מהלכות
גולה הלכה י' סנה
לאין מ"י קני קנה עור שיש
מ"מ מ"י שם ספק ה'
ב ב מ"י שם ה"ל ו' ותי'
בהמות ובהמת סנה
שם טושיע מ"מ מ"י שם
ספק ה'
ג ג מ"י שם טושיע שם
ספק ה'
ד ד מ"י שם הלכה ה'
טושיע שם ספק ה'
וה' שם ספק ה' וי"י שם
ספק ה'
ה ה ו מ"י שם ה"ל י'
סנה שם טושיע מ"מ
מ"י שם ספק ה'
ו ו מ"י פ"י מהלכות
בהמות הלכה י' סנה
עשין קני טושיע י"ד מ"י
שם ספק ה'
ז ז מ"י פ"ב מהלכות
גולה והלכה ה"ל י'
סנה שם טושיע מ"מ
מ"י שם ספק ה' וע"ש:

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

הגזול עצים. משלם כשעט הגולה. דמי עצים ולמר ואין חיוב להחזיר לו כלים דקני בשנינו: ודמי רחל הטעונה ליגזול והעודף ששזה עששו הולך והגזמה יותר שלו הוא דקננהו בשנינו: גמ' שפי שיך בעצים וסמיטה בלגנים וסמיטה לטון מיקון שמתקין ומחליקין: ונקשו. לון הנעוטה:

הגזול עצים. משלם כשעט הגולה. דמי רחל הטעונה ליגזול פרה מעוברת וילדה רחל טעונה וגזוה משלם דמי פרה העומרת לילד ודמי רחל העומרת ליגזול פרה ונתעברה אצלו וילדה רחל ונטענה אצלו משלם כשעט הגולה יהו הכלל כל הגזולים משלמין כשעט הגולה: גמ' אמרי עצים ועשאו כלים אין שיפן לא צמר ועשאו בגדים אין ליבנן לא ורמינהי הגזול עצים ושיפן אבנים וסיתחן צמר וליבנן פשתן ונקוהו משלם כשעט הגולה אמר אביי תנא דידן קתני שינוי דרבנן דהדרא וכל שכן שינוי דאורייתא עצים ועשאו כלים בעצים משופין ומאי נינהו נסרים דשינוי דהדר לברייתא הוא דאי בעי משליף להו צמר ועשאו בגדים בצמר טווי דשינוי דהדר לברייתא הוא דאי בעי סתר ליה וכל שכן שינוי דאורייתא ותנא ברא שינוי דאורייתא קתני ושינוי דרבנן לא קתני רב אשי אמר תנא דידן נמי שינוי דאורייתא קתני עצים ועשאו כלים בוכאני דהיינו שיפן צמר ועשאו בגדים נממי דהיינו שינוי דלא הדר וליבון מי הוי שינוי ורמינהי ה"ל לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור לבנו ולא צבעו חייב אמר אביי לא קשיא הוא רבנן שמעון הוא רבנן דתניא גזו טוואו וארגו אין מצטרף לבנו רבי שמעון אומר אין מצטרף והכמים אומרים מצטרף רבא אמר הא והא רבי שמעון ולא קשיא היא דנפציה נפוצי הא דסרוקיה סרוקי רבי חייה בר אבין אמר הא דחוריה חוריה הא דכבריה כברוי השתא (א) יש לומר צבע לרבי שמעון לא הוי שינוי ליבון הוי שינוי דתניא גזו ראשון ראשון וצבעו ראשון ראשון וטוואו ראשון ראשון וארגו אין מצטרף רבי שמעון בן יהודה אומר משום ר' שמעון צבעו מצטרף אמר אביי לא קשיא הוא רבנן אליבא דר"ש הא ר"ש בן יהודה אליבא דר"ש רבא אמר לעולם לא פליגי רבנן עליה דרבי שמעון בן יהודה ושאיני צבע הואיל ויכול להעבירו ע"י צפון וכי קתני התם לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ואוקימנא כדברי הכל בקלא אילן דלא עבר אמר אביי ר' שמעון בן יהודה ובית שמאי ור' אלעזר בן יעקב ור"ש בן אלעזר ורבי ישמעאל כולהו סבירא להו שינוי במקומו עומד רבי שמעון בן יהודה הא דאמרן ב"ש מאי היא דתני' נתן לה חטין כאתננה ועשאו סולת ויתים ועשאו שמן ענבים ועשאו יין תני חדא אסור ותניא אידיך מותר ואמר רב יוסף תני גוריון דמאספורק

הגזול עצים. תנא דידן תנא שינוי דרבנן. וא"ת ולרבה דא"ת ליה אפילו שינוי החזר לברייתו הוי דאורייתא כדפי' במרובה (לעיל דף סה: ושם) היכי משני מתמימן כדאביי לא מני לשניי וכרז אשי נמי לא דרב אשי מוקי לה דוקא בשנינו שאין חזר וש' לומר דהוה משני דמתני' לרבנא נקט עצים משופים ועשאו כלים לאשמעינן דלפי שינוי החזר לברייתו קני וברייתא קתממע לן דשינוי בעלמא הוי שינוי אף על פי שאין שם כלי עליהן:

עצים ועשאו כלים בוכני. דוקא שיפוי כי האי שנעשה בכך בוכני מועיל להשיב שינוי מעשה וכן (א) עבדיה נסרים נמי מהי אבל שיפוי שאין משתנה שמו בכך לא מהי וכן אמרין לקמן (דף טז: גזל גזילא וקטליה לא קני דיקלא ועבדיה גזילא לא קני דגזילא דיקלא מקרי אכל גזילא ועבדיהו כשורי קני מעיקרא גזילא והשתא כשורי:

לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו. פליטמא במרובה (לעיל דף סו:):

טוואו וארגו. וא"ת ארגו טיפוק ליה משום טווייה וי"ל מאי אריגה מיפ' דכה"ג מפרש בסוף מילתין (דף ק"ט:): הא דחוריה חוריה והא דבוריה בוריה. ומרייהו אליבא דכ"ע דחוריה חוריה אפילו לר"ש לא הוי שינוי וכוריה כוריה אפי' לרבנן הוי שינוי ורבא לא רצה למיך כן דקסבר כוריה כוריה לא מקרי ליתנו לא כביעה והא דלא נקט רבי חייה בר אבין הא דנפליה נפוליה הא דכוריה כוריה דהא נפליה אפילו לר"ש מודה דלא הוי שינוי דממוכה במילתיה דרבא יש לומר אורחא דמילתא נקט כל חד וחד דקודם סרוק עשין ניפון ואין משהין זה אחר זה אלא מיד מתקין וקודם כוריה עשין חיוורי והשתא נפוליה חיוורי לכ"ע לא הוי שינוי וככוריה לכ"ע ולא הוי שינוי וכסרוק פליגי וי"ש שכתוב בהן במילתיה דרבי חייה בר אבין הא והא רבנן ולגיר' זו לר"ך לומר דבחיוריה נמי פליגי כמו בסרוקי ומימה למה לא העמיד תרייהו ככ"ע והא דנפליה נפוליה והא דכוריה כוריה ושמא קסבר רבי חייה בר אבין דנפוליה נמי פליגי:

השתא צבעו דר"ש לא הוי שינוי. לרבא דר"ש הא והא כר"ש הוי מאי למיפק מצבע אכצע: בקלא אילן דלא עבר. והא דמפליג בין ליבון לצביעה בצביעה גופא הו"מ לפלוגי בין עוברת לשאין עוברת אלא דעדיפא ליה לאיפלוגי בין קלא אילן לליבון דתרייהו לא הדירי לברייתן ולרבא לרבי שמעון עדיף ליבון דלא הדר מצבע דהדר ורבנן עדיף להו צבע אש"ג דהדרא לפי שהוא שינוי מרובה מליבון שהוא שינוי מועט אש"ג דלא הדר:

רבי שמעון בן יהודה הא דאמרן. מימה הא טוואו וארגו מודה ולא פליגי אלא בצבעו משום דלא חשיב ליה שינוי לפי שלא נשתנה גוף

מסורת הש"ס

(א) לעיל סו. (תמורה ו.)
(ב) [למקן לה:] (ג) [הספיק]
(ד) למקן קני כ"מ מג.
(ה) לעיל סו. [למקן לה:]
(ו) חולין קלה. (ז) [מי]
(ח) טעמיה טעמי טו. ד"ה [ל]
(ט) לעיל סו: תמורה ל.
(י) ויקרא ה. (יא) כס"ה
(יב) טעף: דאורייתא. (יג) (דף ק"ה.) (יד) [ל] ויחלה מהר"ש.

הגרות הב"ח

(א) ג"כ השתא (יש לומר).
הא"ת וי"כ הוסי' אל
נכרי ליה: (ב) תוס' ד"ה
עליו ומי וכן כשרוא
ועבדיה נסרים:

לעני רש"י

פליט"ר [פליטריש].
לבר ירפ"ר. לחיה.
שיר"ר [שבור"ר]. סתן.

מוסף רש"י

הגזול עצים כ"י משלם כשעט הגולה. אמר ועלם בעלמא. אכל הללם והגדלים קנה בשנינו ליתנו לו. לראשית הטו שאצבעו. יסבאל זה חורין פ"ה. פטור. דקשיה בשנינו. דהוה ליה כמיוק מתנות הכוהן או שאלגן (א) ואפילו דמיס לא משלם. דאין קני יסל להמיט כדן. יסיל לומר לאחר אטעו. אכל קודם צבעו מי משטפו וזה טו (ישיל טו.) ונא חדא אסור. לקרנן (לעיל סו.)

הגזול עצים כ"י משלם כשעט הגולה. אמר ועלם בעלמא. אכל הללם והגדלים קנה בשנינו ליתנו לו. לראשית הטו שאצבעו. יסבאל זה חורין פ"ה. פטור. דקשיה בשנינו. דהוה ליה כמיוק מתנות הכוהן או שאלגן (א) ואפילו דמיס לא משלם. דאין קני יסל להמיט כדן. יסיל לומר לאחר אטעו. אכל קודם צבעו מי משטפו וזה טו (ישיל טו.) ונא חדא אסור. לקרנן (לעיל סו.)